

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nerancate nu se primsco. — Manuscrise nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și în următoarele
HEROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nitz, Augenfeld & Emerio Lasser,
Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik,
în Budapesta: la A. V. Goldberger,
Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körnt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifa și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

A N U L L X V .

GAZETA" 1886 în Băcaru d

Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața nr. 30.
Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 6 corone. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiile sunt a se plăti înainte.

Nr. 81.

Brașov, Miercuri 10 (23) Aprilie.

1902.

Incercări desperate.

(a) Un fost ministru-președinte al Ungariei, care a condus afacerile publice ale țării pe timpul când Maghiarii și-au serbat aniversarea milenară pe aceste plaiuri, deși nu prea meșter al condeiului, s'a avântat ăilele trecute să scrie și el un articol despre tripla alianță și despre rolul monarhiei în această alianță.

Dincolo de Leitha — spunea fostul ministru-președinte — nu pōte avea tripla alianță nici un rașim. Adevăratul punct de gravitație și singurul sprijin al triplei alianțe se află dincōce de Leitha.

Și pe ce își basa acest bărbat de stat argumentația sa?

Pe faptul — dicea el — că dincolo nu este stat unitar, pe când dincōce avem un stat unitar — maghiar.

Dincolo se hărțuiesc diferitele națiuni între sine, pe când dincōce stăpânește națiunea maghiară, „singură alcătuitoare de stat“.

Și decă în momentele de față Ungaria n'ar fi încă în toate închieturile sale stat național maghiar, o! această nu formeză nici o piedecă pentru energetic ex-președinte, căci într'o convorbire avută cu un fruntaș diplomat german a primit cartabianca de maghiarisare față cu Sașii, er încât pentru celelalte popōre, nu se mai întrebă, decă vor sēu nu vor a renunța la limba lor și la ființa lor etnică, dōr puterea legislativă și executivă este în mâinile lor și maghiarisarea popōrelor de sub corōna sfântului Stefan incurând trebuie să se desevērsescă.

Ast-fel vedem pe faimosul „om de fer“ — căci totți sciu, credem, că e vorba de Banffy — căutând justificarea măsurilor de maghiarisare din trecut și viitor în necesitatea atașării Ungariei la tripla alianță.

Dēr Banffy s'a dus și pōte nu se va mai întōrce. Espunerile sale sunt nisce cāntece postume, lipsite de ori-ce sancțiune — va dice cine-va.

Din pēcate însă și actualii de-tentōri ai puterii sunt obsedați de halucinațiunea, de care este stăpānit Banffy.

Coloman Szell a declarat în camera deputaților, că nu cunoște naționalității în această țēră și că cestiunea de naționalități nu există în Ungaria, așa cum există în alte țēri.

Er ministrul instrucțiunei publice a declarat ăilele acestea, că din legea naționalităților nu va esecuta nici o literă, decă aceea ar fi în contradicere cu spiritul ei, care spirit îi prezintă țēra pe care o guverneză, ea pe o țēră unitară maghiară. Și în consecință emite ordine, conform cărora cateheții romāni sē fie siliți a preda copiilor romāni religia în limba maghiară.

Pe când însă acestea se petrec în interiorul țērii, — în străinătate, bărbai luminați și cu sentimente elevate vorbesc cu simpatie despre frații lor latini din munții Carpaților și din văile, unde au fost aduși înainte de asta cu două mii de ani și unde și-au păstrat caracterul nemulului lor cu toate adversitățile, prin cari au trecut.

Tinerii romāni sunt imbrățișați la Roma și sērbătoriți ca frați, er ăiarele maghiare trebuie să constate cu durere, că legitima apērare ce o desfășōră Romāni pentru menținerea caracterului lor etnic, este salutată cu aplauze și întēmpinată cu adrese de incurajare.

Irlandesii s'au luptat sute de ani în potriva opresiunei naționale englese. Prin confiscarea proprietății lor aduși la sapă de lemn, ei totuși n'au putut fi ingenunchiați, er prin șōlele străine forțați a renunța la limba și cultura lor, ei totuși n'au încetat a spera restituirea ei.

Er pe națiunea cea mare germană, care a apelat la mēsură estremă de a impune Polonilor învățarea religiei într'o limbă pentru densii străină, — i-au dat de rușine nisce copii nevrstnici.

Atāt de tenace este o națiune, când e vorba de apērarea limbei sale.

În zadar vor apela deci foștii miniștri la justificări desperate pentru utopiile lor și înzadar vor declara actualii miniștri, că nu cunosc cestiune de naționalitate în Ungaria.

Adevērul este palpabil și nu se pōte tăgădui:

Cestiune de naționalități există, cât timp vor exista naționalitățile.

Și după un trecut de două mii de ani, Romāni în special nădăjduesc, că vor avē un viitor cel puțin așa de îndelungat ca trecutul lor!

Din Bucovina. „Deșteptarea“ din Cernăuți se ocupă în primul sēu dela 20 Aprilie cu stările din diecesa gr.-or. a Bucovinei. Spune, că succesor al repositului mitropolit va fi numit probabil P. S. Sa episcopul Dr. V. Repta. Devenind astfel vacant postul unui arhimandrit de scaun, eventual și un post de consilier consistorial, Rutenii mișcă toate pietrele și fac planuri pentru ocuparea acestor posturi însemnate prin omenii de ai lor. Implinindu-se cererile Rutenilor, ei ar avē între patru consilieri consistoriali sistemisați trei Ruteni, er Romāni numai unul. Rutenii calomniază în totă forma pe d-l Calinescu cu scopul de a-l discredită în public și înaintea forurilor competente, pe când sciu este, că nu-i în întrēga diecesă un bărbat, care ar putē concura cu d-l Calinescu la postul de arhimandrit de scaun și de vicar episcopesc. Trecerea cu vederea a arhimandritului Calinescu ar constitui un cumplit nerespect față de biserică gr.-or. din Bucovina și o ne mai pomenită nedreptate.

Doi advocați sași dați în judecată. Advocaii sași din Bistrița Dr. Carl Lang și Dr. Gustav Kelp au arborat la 1898 stēgul săsesc (albastru-roșu), pentru care „contravenție“ zelosul hyperpatriot din capul poliției din Bistrița i-a pus la amenadă. Pe basa acestei amende camera advocațială din Tērgul-Mureșului a dat pe cei doi advocați în judecata consiliului disciplinar al camerei. Inculpații au recurat la Curie, care la rēndul sēu a confirmat procedura camerei, așa că li s'a comunicat acuma darea în judecată pe motiv, că au întrebuintat un steag străin, ceea ce însemneză desconsiderare colorilor maghiare, pe cari — în urma jurământului lor de advocați — sunt obligați a-le respecta mai mult, decă orți cine. — Actul este datat din 17 Februarie 1902 și este semnat de președintele Csongvay și de secretarul Dr. Lanyi.

Un „gravamen“ maghiar. „Pester Lloyd“ și alte ăiare maghiare anunță, că în Paris s'a constituit acum de curēnd o reuniune internațională de binefacere, al cărei președinte este Casimir Pērier, fost președinte al republicei franceze. Acastă reuniune a hotărīt să formeze un comitet executiv de 14 membrii, astfel ca fie-care stat să fie reprezentat printr'un membru. De ore-ce însă sunt mai multe state, Ungaria și Austria au fost luate ca un singur stat. Ungurilor, firesce, nu li-a convenit acēsta și prin contele Geza Teleki, membru maghiar al acestei societăți, au protestat dicēnd, că Ungaria este stat independent. La stilisarea protestului, cum spun foile din Pesta, a colaborat și contele Apponyi. Foile unguresci dau mare vină Francesilor, că pe Maghiari li pun într'o căldare cu Austriacii.

De Gubernatis cătră studenții romāni.

Etă — în traducerea „Universului“ — o parte din frumosul discurs rostit de profesorul universitar de Gubernatis, în ultima ședință a congresului studentesc „Corda Fratres“. Cunoscutul filoromān s'a

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Restignirea lui Isus.

(Din romanul „Sē-L urmām !“, de H. Sienkiewicz).

Îndērētul tâlharilor mergea Isus din Nazaret, între doi soldați. O mantie de purpură era aruncată pe de-asupra vestmintelor lui, și de pe capul lui, încins cu o cunună de spinii, picura sânge. Picăturile roșii îi curgeau încet pe față, și unele i-se închegau pe frunte, asemenea unor bōbe de măceș, ori mărganelor unor mătānii.

El era palid și mergea domol, cu un pas slab, nesigur.

În mijlocul batjocurilor mulțimei, el pārea adēncit într'o reverie, ce trecea peste hotarele lunei vizibile, desprins de pe pānēnt și surd la strigătele de ură, cu un aer de iertare ce întrecea mēsură iertării omenesci, de milă ce întrecea mēsură milei omenesci, aureolat de înfinit, sus de tot de-asupra relor pāmēntesci, blānd și suferind de marea suferință a întregului univers.

— Tu ești Adevērul! — murmurară buzele tremurinde ale Antei (*).

Cortegiul se afla în minutul acesta aprōpe de tot de lectică și se oprise chiar o clipă pentru a îngădui soldaților din frunte să-și croiescă drum cu forța.

Antea vedea acum pe Nazaritean la căți-va pași de densa. Ea vedea adierea vântului jucându-se în părul lui, reflectările roșiatice ale mantiei lui cădēnd pe fața-i palidă și diafană.

Mulțimea, care se năpustea în spre dēnsul, impresură cu un cerc strimt pe soldați, cari trebuiră să-și întindă arcurile pentru a-l feri pe osindit de furia poporului.

Pretutindenii se înălțau pumnii încleștați; se vedeau ochi ieșiți din orbite, dinți lucioși, bărbii în desordine, buze spumând bale și scuipând blāstēm.

* Antea era soția patricianului roman Caius Septimius Cinna și ficia lui Timon de Athena, un filosof, care trăia în Alesandria. Antea era suferindă și avea viziuni. La sfatul unui medic evreu, Iosif, fiul lui Khusa, se mută la Ierusalim cu soțul sēu, unde la invitarea procuratorului Pontius asistă la scena restignirii.

El aruncă o privire circulară, ca pentru a întrebă: „Dēr ce v'am făcut?“ Apoi, își ridică ochii cătră ceriți și se rugă.

— Antea! Antea! strigă Cinna.

Dēr ea nu părū că-i aude chemarea. Lacrimi mari curgeau pe obraji ei. Ea își uită bōla; uită, că de-atāt amar de dile, nu-și părăsise lectica. Se sculă și străbătută de fiori, ca anețită de milă, de compătimire, precum și de indignare împotriva acestei mulțimi în delir, ea începu să smulgă zambilele și florile de mēr și să le arunce sub picioarele Nazariteanului.

Acesta își plecă privirea pe figura palidă, bolnăvicioasă, a tinerei femei, și buzele lui se mișcară, ca pentru o binecuvēntare.

Antea cădū pe pernele lecticei. Se simția inundată de un torent de lumină, de bunătate, de speranță și de fericire, și încă odată murmură:

— Tu ești Adevērul!

Apoi, din nou, lacrămile îi țșniră din ochi.

Osinditul trecuse deja, și fū condus cătră locul, pe care într'o scobitură a stāncei trebuiau să se înalțe crucile.

Mulțimea i-l ascunse o clipă; dēr locul supliciului fiind ridicat, Antea îi revēdū în curēnd fața palidă și cununa de spinii.

Legionarii trebuiră erăși să recurgă la bastōne pentru a împinge la distanță cuviinciosă mulțimea, care stānjenea pregătirile esecutiunei. Cei doi tâlhari fură suiți pe crucile laterale. Pe vârful celei din mijloc era lipită o tăbliță albă, cu marginele agitate de vântul, ce începuse să sufle.

Când soldații se apropiară de Nazaritean și-i scōseră vestmintele, strigăte se audiră printre privitori:

— Rege, rege, nu te lāsa, rege! Unde-ți sunt legiunile?... Apēră-te!...

Cu aceste urlete se amestecară hohote de ris.

Par' că totă colina stāncōsă era sgu-duită de-o formidabilă rānjire.

Între acestea osānditul fū trāntit la pāmēnt, pentru a i-se pironi mânăle de bārna, cu care va fi ridicat pentru a-l sui sus pe stēlp.

În minutul acesta, un om așēdat nu departe de targă și îmbrăcat cu antereu

adresat mai întâi reprezentanților studenției române cu următoarele cuvinte:

„Eu vă esprim cele mai cordiale mulțumiri pentru graba și generozitatea, cu care ați alergat, ca să faceți mai frumos și mai solemn acest prim congres al fraților voștri italieni.

„Am avut deja un semn admirabil de anticul foc roman, ce vă înflăcărează, când acum vre-o doi ani un frumos grup de patrioți români, conduși de marele latin Vasile Urechie, de ilustrul archeolog Tocilescu și de onorabilul Holban, a venit din Bucuresci cu o pietate filială, să depune o cunună de bronz la picioarele columnei lui Traian; și decă Urechia n'ar fi fost prea repede smuls dela dragostea patriei voștre și dela gratitudinea noastră, el v'ar fi călăuzit și ați, cu tiner entuziasm, la acest nou rit de *înfrățire latină*. Urechia, bunul, marele Urechia, nu mai e; der frumosul lui foc e încă viu și continuă să încălzească piepturile voștre generose.

„Drapelul român, care ați voi ați dorit să falfăie pe Capitoliu și pe care l'ați consemnat tinerimei latine, ca să-l păstreze, e anticul drapel de civilizație latină, drapelul lui Traian, care vi-l'a predat, după ce a învins Dacia, numai spre a face din voi cele mai credincioase sentinele ale imperiului contra năvălirilor barbare, după cum, mai târziu, ați fost credincioasele sentinele ale Europei civilizate în contra năvălirilor Turcilor; al acelu Traian, dic, un latin din Spania, care în Dacia voastră, a transferat din Italia nouă colonii de soldați agricultori latini.

„După cum Iuliu Cesar învinsese mai întâi și apoi chemase la beneficiul civilizației Galile, după ce le-a experimentat marile virtuți de război, tot așa Traian a întins granițele civilizației romane în întreaga Dacie, în așa chip, că, decă Ovidiu în loc de timpurile lui August, ar fi trăit în timpurile lui Traian, nu s'ar fi plâns atâta, că se află în țără de exil. Și latinitatea voastră s'a menținut Românilor, în limbăgiu, în instituțiunile civile, der mai vie încă în căldura afecțiunii, cu care cântați într'una *alma mater*, aceea, pe care o numiți așa de dulce, cu dragăstosul și mișcătorul cuvânt de „mama Roma“.

„Și Roma, care ați vă îmbrățișează prin cuvintele ilustrului ei primar și ministru al Luminei, e într'adevăr a voastră, și mai mult a voastră, decă a altor popore latine, fiind-că voi o recunoșteți și o glorificați mai adesea; și ea vă întinde acum maternele sale brațe și vă primesce la sfîrul ei ospitalier, și de aci înainte vă va ține mai strîns de densa, dic mai tare, mai indisolubil.

„Acăsta mă simt îndatorat ați a vă spune în numele tinerilor frați italieni; acăsta eu vă repet, pe deplin convins, în numele meu, cunoscând mai de-aprope, care e sufletul vostru și care e valoarea voastră“.

alb, își acoperi capul cu cenușe și strigă cu o voce răsunătoare și desperată.

— Eram lepros și el m'a vindecat! Pe el îl răstignesc ore?

Antea se făcu ce cerceaful.

— L'a vindecat... Audei Caius!

— Vrei pôte să ne întorcem? întrebă Cinna.

— Nu, rămân.

O desnădejde nemăsurată, sêlbatică, îl cuprinse pe Cinna la gândul, că el nu recursese la Nazaritean pentru a-i vindeca soția.

Dér, în momentul acesta, soldații înfipseșeră pironile în mâinile osânditului și începură să le bată cu lovituri de ciocan. Se aude isbitura înăbușită a fierului de fier, apoi sunetul deveni mai distinct de îndată ce vârful pironelor străbătă carnea pentru a intra în lemn.

Mulțimea tăcu din nou pentru a-se desfăta la plângerile, ce suferința trebuia să smulgă de pe buzele Nazariteanului. Dér acesta rămână mut, și, pe colină, nu se audea decă loviturile sinistre ale ciocanului.

(Va urma.)

Congresul din Roma — in lumină maghiară.

Diarele maghiare au publicat nisece dări de sêmă tendențioase asupra congresului din Roma. Am promis, că vom reveni asupra lor și ne împlinim astăzi promisiunea, reproducând din „Alkotmany“ articolul referitor la acel congres și intitulat de numitul diar: „Acțiunea română desarmată“ (A leszerelt román akció). — Nr. dela 16 Aprilie).

„Pentru a prepara viitorul congres studențesc, secțiunea italiană a federațiunei „Corda Fratres“ a ținut congres național în Roma. La acest congres studenții dacoromâni au trimis delegați, cari aveau de gând să fraternizeze în stil mare cu frații italieni, căci dór și ei sunt Români, și ei se încercă cu mâni cu picioare a-și acapara drept străbuni pe stăpânitorii lumii; este evident decă, că au dreptul la o fraternizare cât se pôte de căldurosă.

„Și mai au dreptul a-se năpusti asupra barbarilor Maghiari, cari însă acuma au fost și mai șireți, decă Romanii cei civilizați. au stricat de-abinele veselia familiară a nobililor Români.

„Am amintit deja, că studenții din Bucuresci au vrut să predea fraților italieni un stindard, pe care l'au și predat. Inse secțiunea maghiară a federațiunei „Corda Fratres“ a vedut, că aici se prepară ceva contra noastră și a trimis ca delegați la Roma pe președintele Szeinenyey Kornel, pe secretarul Gööz Arpad și pe șeful consulatului studențesc din Budapesta, Margitay Ernő.

„Pe Maghiari, cari în opoziție cu Romanii cei civilizați, toți vorbesc franțuzesce și italienece, Italianii i-au primit cu mare entuziasm. Ministrul Nasi, principele Colonna, Orlando și alți profesori universitari au manifestat un mare interes față cu densii. De geaba s'au încercat Romanii a-ne tăgădui independența statului, nu au găsit credemânt și dispoziția congresiștilor față cu acțiunea lor a devenit cu totul nefavorabilă, când profesorul Venturi la un banchet într'o substanțială cuvântare a invocat istoria, care dovedesce simpatiile Italianilor cu Maghiarii.

„*Infrângerea Românilor* a fost completă când li-s'au respins propunerea făcută în sensul, ca congresiștii să se pôte înscrie după plac în orî ce secțiune. Astfel domni din Ungaria vor fi siliți a participa în cadrul secției maghiare la congres și tendințele lor vor fi astfel paralizate.

„In ședința de încheiere au predat apoi „ominosul“ stindard (Un alt diar spune, că o parte a stindardului era compus din colorii italiene, er cealaltă din colorii române și aveau inscripția: *Italicis—sodalibus. Daciae-Romani—Fratres. D. D. Romae A. M. D. M. II.*)

„Italianii l'au primit destul de bucură, însă la lungile discursuri (în ce limbă au vorbit, decă spuneți, că nu sciau nici franțuzesce, nici italienece? — Culeg.) au strigat nerăbdători: *basta* (ajunge).

„Maghiarii au predat președintelui Iachia o medalie de aur, declarând totodată, că ei nu cu frase, ce cu documentele istoriei își dovedesce frăția. Acăsta declarație a fost acoperită cu îndelungate aplause.

„Punctul culminant al ședinței de încheiere a fost discursul lui *De Gubernatis*, care a ținut o prelegere nu se pôte mai splendidă despre dreptul public maghiar. Oratorul a zăgrăvit dizele gloriose ale trecutului cu surprindătoare cunoștințe și n'a uitat nici descrierea stării actuale a patriei noastre.

„Ceea-ce a fost mai interesant în acest lucru era, că tocmai Români au fost aceia, cari au rugat pe conte să țină un discurs *filoromân* și în loc de acăsta a accentuat lauda Ungurilor dela tribună, atât el, cât și alți oratori (A se vedé discursul conțelui de Gubernatis publicat la alt loc al diarului nostru — Red.)

„Așa s'a sfîrșit fraternizarea Românilor și așa s'a născut din ea o pecetluire imposită a amicitiei maghiaro-italiene!“.

Suntem siguri, că la darea de sêmă tendențioasă și falsă, ce s'a publicat ca la comandă în toate diarele maghiare, se va răspunde din parte competentă.

SCIRILE DILEI.

-- 9 (22) Aprilie

Domnilor abonați, cari nu și-au reînnoit încă abonamentul pe triluniul acăsta și au rămas în restanță, le atragem atențiunea rugându-i să binevoescă a-se achita, ca să nu li-se întrerupă frimiterea foi.

Administrațiunea.

Reprezentanța orașului Brașov se va întruni mâine, 23 Aprilie n., în adunare generală, care eventual va continua și poimâne 24 l. c. La ordinea zilei sunt 38 de obiecte.

Din Brad se scrie, că Il. Sa d-l Dr. Ilarion *Puşcariu*, archimandrit și vicar episcopesc, a sosit acolo în 15 Aprilie și a doua di a început să viziteze gimnaziul, asistând la prelegeri prin clase.

O lămurire. Primim spre publicare următoarele: „*Domnule Redactor!* Semnând apelul publicat în italienece din ocazia declarațiunilor cunoscute ale ministrului Wlassics — în modul următor: „Per la Direzione deela Sezione Rumena, Luciano Bolcaș, Vice-presidente S. S. della „Corda Fratres“ — observ acum, că am dat ansă la o mică încurcătură. Pôte mulți se vor întreba, știind, că la Paris amicul I. Scurtu a fost ales vice-president al Federațiunei — cum de noi Români avem doi vice-presidenti? Nu aș dori să apar înaintea nimêrui, ca și când m'ași lega de un titlu, ce nu-mi compete, și pentru-că doresc ca toți cei-ce pörtă interes față de lucrările noastre și mai ales colegii noștri să fie bine orientați, fac cunoscut lucrul următor: Dela congresul din Paris încóce, unde amicul Scurtu a fost ales vice-president la Categoria Efectivă a federațiunei — (sunt două categorii: a membrilor seniori și a membrilor efectiv) — eu sunt „vice-president al senatului seniorilor Federațiunei Internaționale de studenți „Corda Fratres“. Am lucrat câte-va zile și nopte. ajutorat de câți-va amici, pentru-ca să facem ca apelul să ajungă la Roma înainte de terminarea congresului ținut acuma de curând, ceea-ce am și ajuns. Să vede, că în graba cea mare titlul de mai sus — prea în stil spaniol și de alt-fel — mi-a părut prea lung și am preferit prescurtarea obișnuită la Federațiune: Vice-presidente S. S. „Corda Fratres“. (S. S. înseamnă: Senatus Seniorum). Observ încă și de astă-dată, că tot ceea-ce fac în numele Direcțiunei Secției Române, o fac ca substitut al amicului Ioan Scurtu, actualul Director general al Secției române. Vê rog domnule Redactor să binevoită a da loc acestor lămuriri și mulțumindu-vê pentru interesul ce arătați acțiunei noastre, vă mai rog, primiți asigurarea deosebitei stime cu care semnez, al d-vóstrê.— Viena, în 19 Aprilie 1902. L. Bolcaș“.

Consistoriul archidiecesan din Sibiu a întărit cu unanimitate de voturi alegerea profesorului seminarial Dr. George Proca de protopresbiter al tractului Miercurii, și a preotului Vasilie Gan de protopresbiterul Lupșei.

Dreptatea lui Szell. Ministrul unguresc de interne Col. Szell a refuzat să aprobe statutele reuniunei de cântări a economilor români, ce s'a înființat de curând în Satu-nou (Reva-Ujfalu). „Motivul“ ar fi, că reuniunea n'ar corespunde scopului intenționat în statute, ci sub masca de reuniune de cântări ar servi alte scopuri. — Minunată logică.

Despre obiceiurile societății române pe timpul lui Pliniu cel tîner a vorbit Sâmbătă la Academie d-l I. Kalinderu. D-sa arată, că în societatea română se remarcă un început de emancipare al femeii, care lua parte la diferite petreceri, ce de obicei se țineau sêra.

Scrisorile lui Pliniu cel tîner sunt de-o mare importanță pentru a cunoșce înalta societate romană din acele vremuri. Arată categoriile în cari era împărțită societatea romană, vorbind apoi de etichetele, ce domniau la curțile împăraților. Haina juca un rol însemnat în etichetă. Etichetele cele mai extravagante domniau mai cu sêmă la curțile împăraților. D-l Kalinderu vorbesce apoi de masa la Români arătând, că prea puțin împărați au obișnuit frugalitatea. Arată modul cum se organiza masa și cum se împodobia sufrageria. Neron a cheltuit 800.000 lei pentru un pat de aur de sufragerie. Aceste săli se mai împodobiau cu tot felul de obiecte de lux și de artă. Mesele erau trei pe di. Se servia o nesfîrșită serie de mîncări din cele mai rare. În tot timpul mesei cântau coruri de copii, er mai târziu veniau bufonii, piticii și sclavele dănuitoare. Conferențiarul trece apoi la conversația la Români, care era mai liberă în timpul acestor mese fantastice. În alte împrejurări spionajul se practica pe o scară foarte întinsă. Moravurile degeneră din ce în ce, până când în fine creștinismul veni să schimbe situația lucrurilor prin influența sa binefăcătoare.

O nouă carte a lui Mocsary a apărut de curând în editura societății Franklin din Budapesta. Cartea pörtă titlul „*A közösügyi rendszer zárszámadása*“. (Bilanțul sistemului dualistic) și combate pentru ideile partidului independist. După-cum spun foile din Budapesta, Mocsary atinge și *cestiunea naționalităților*, pe care o tratează tot în sensul obiectiv, prin care s'a distins și altă dată.

Atentat în contra guvernatorului Varșoviei. „*Morgenzeitung*“ din Viena află din Varșovia, că alaltă-eri nopte un student în vîrstă de 22 ani a tras trei glonțe de revolver prin ferestra palatului guvernatorului de-acolo. Guvernatorul a fost rănit la umăr. Studentul fu arestat.

Cum va fi primit Loubet în Rusia.

„*Nowoje Vremja*“ publică programul serbărilor, ce se vor da în onoarea lui Loubet. Peste tot locul pe unde va trece președintele, se vor ridica arcuri de triumf; la Cronstadt pe punctul de debarcare lângă arsenal, se va ridica un monumental trofeu de drapele rusece și francece, avînd între ele un colosal bust al lui Loubet. Țarul va dărui ofițerilor fie-cărei năvi francece din escadra, ce va însoți pe Loubet, câte un serviciu complet de masă în argint cu monograma imperială. Fie-care ofițer, care va însoți pe Loubet dela Cronstadt la Petersburg, va avé un prețios dar dela primărie; președintelui consiliului municipal îi va dărui un album foarte bogat cu 12 aquarele din cele mai frumoșe din Petersburg, esecutate de cei mai renumiți artiști ruși.

Un alienat. Astăzi, 22 Aprilie, în orele antemeridiane, un bărbat tîner de naționalitate sas, cu numele Samuel Miess din Feldióra, avînd un acces de alienație furioasă, s'a repețit cu un briceag la mai mulți trecători în apropierea casarmei de cavalerie. Furibundul a fost legat și adus cu o trăsură la poliție, de unde fu transportat la spital.

Mórtea unui prinț domnitor. Din Greiz se depeșeză, că prințul Enric al XXII-lea de Reuss, a murit.

Procesul falsificatorilor de bancnote dela Ploiesci neputînd fi terminat Sâmbătă, s'a amănat pentru astăzi.

Incendiu la gara din Hațeg. Magazinul stațiunei Hațeg-Subcetate a luat foc Joi din nisece scânteii eșite dela o locomotivă și a fost mistuit împreună cu toate mărfurile și efectele. Fiind vînt mare, erau și cele-lalte edificii în pericol și numai intervenției energice a pompierilor din Hațeg, ajutați de personalul liniei, se pôte mulțumi, că incendiul a fost localizat. Paguba se urcă la 50.000 corone. Intre păgubași se află mai mulți comercianți din Sibiu.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arștat, încă 25 bani pentru comandație.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară dela Părăstru și la Seminarul Nifon Metropolitan din București. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I. **Agrologia**, s.e.u. Agricultură generală. 34 c.ole de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de Oni. Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corone.

Vol. II. **Pitotechnia**, s.e.u. cultura specială a plantelor, 38 c.ole de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 corone.

Vol. III. **Zootechnia**, s.e.u. Cultura generală și specială a vitelor cornute, din preună cu lăncă și lăptăria, 49 c.ole de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corone.

Vol. IV. **Economia Rurală**, s.e.u. organizațiunea și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 corone.

Cartea d lui prof. Maior se deosebesc esențial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba și literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratează toate chestiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din toate țările locuite de Români, pe baza progreselor actuale ale științei și tehnicii agricole moderne. Ea ia serios concurența cu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte: germană, franceză, etc.

Economia pentru școlile populare compusă de Teodor Roșiu, învățător la școala principală română din Lăpușul-Unguresc. Edițiunea a doua. Prețul 60 b. pl. 5 b. Porto.

Despre influința împrejurărilor asupra acțiunilor și deprinderilor animalelor de Lamarck, cu un studiu asupra lui Lamarck de Panaite Iosin. Prețul 60 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „Sărac în țară săracă“. Eminescu. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

„Rugăciune de pocăință“ către Domnul nostru Isus Christos și cele 12 Vinari mari de peste an. Folositoare pentru oric-ce oareș în. Brașov 1902. Prețul 20 bani cu porto cu tot. Se află de vânzare la Tipografia A. Mureșianu.

Nr. 1921—1902.

PUBLICAȚIUNE

De ore-ce în 8 Aprilie a. c. doi câni, bănuți de turbați, au mușcat mai mulți alți câni, de aceea, în sensul §-lui 68 al art. de lege VII din 1888, începând cu ziua de astăzi se ordineză pe teritoriul orașului Brașov pentru câni o nouă contumație de 40 de zile, cu aceea observare, că câni — în sensul §-lui 6 al statului pentru câni — trebuie provăduți cu botniță și în decursul acestor 40 de zile de contumație, atât pe strade cât și în locuri publice afară de aplicarea botniței, câni mai trebuie să fie conduși de frânghie, er' câni ținuți pentru paza curților se vor ține tot-deuna legați.

159—1902.

v.ghr. număr.

Arveresi hirdetmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a fogarasi kir. járásbírószág 1 01V/III 431/1 sz. végzése által Dr. Micu András helyettesített ügyvéd által képviselt Albina nagyszabeni takarék-pénztár végrehajtató javára vojlai Borzea Josif, Iván Ándor, és Serbán Alexa ellen 730 kor. tőkekövetelés és járul. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefelül foglalt és 1250 korra becsült 11 bival, 2 tehén, 1 csikó, tengeri es fa álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1902. V. III 431/2 számú kiküldött végzés folytán a helyszínen, vagyis Voila község házánál leendő eszközés re 1902 ik év május hó 7-ik napjának d e 9 órája határidőül kituzetik és hhoz a venni szándékozók oly megjelgyésseel hivátnak meg, hogy az rintett ingóságok ezen árverésen az 1881 évi LX. t. cz. 107. és 108.

Nerespectarea acestor ordinațiuni formeză transgresiune și cei culpabili, în sensul §-lui 154 lit. i) al art. de lege VII. din 1888 se vor pedepsi cu o amendă până la 200 cor. și afară de acesta, câni cari se vor afla liberi pe strada, în sensul § lui 188 al ordinațiunei pentru esecutarea aceleași legi vor fi prinși și prăpădiți de călăul orașului.

Brașov, în 9 Aprilie 1902.

(491.8—8) Căpitanatul orașanesc.

Nr. 3131—1902.

PUBLICAȚIUNE

referitoare la măsurarea dării pentru câni anunțați ulterior pe a. 1902.

Prin acesta se aduce la cunoștința publică, că s'a pregătit lista conscripțională și percepțională despre câni anunțați ulterior, că aceea, pe timpul orelor de oficiu se potă lua în vedere la oficiul de dare orașanesc de ori-cine dela 23 până esclusive 25 Aprilie a. c. și că eventuale excepțiuni sunt a-se înainta în scris în cele 3 zile.

Reclamațiuni intrate mai târziu se vor reînapoia fără considerare.

Brașov, 18 Aprilie 1902.

508,2—2 Oficiul de dare orașanesc.

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Aprilie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	119.95
Renta de corone ung. 4%	57.65
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.05
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.50
Bonuri rurale ungare 4%	97.30
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	203.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	160.—
Renta de argint austr.	101.80
Renta de hârtie austr.	101.65
Renta de aur austr.	120.45
Losuri din 1860.	153.80
Acții de-ale Băncei austro-ungară	15.98
Acții de-ale Băncei ung. de credit	691.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	673.—
Napoleonidori	19.07
Mărci imperiale germane	117.32 1/2
London vista	240.30
Paris vista	95.40
Rente de corone austr. 4%	99.55
Note italiene	93.20

Cursul losurilor private

din 17 April. 1902.

	comp.	1. de
Basilica	19 10	20 10
Credi	431	436.—
Clary 40 h. m.	173	177.—
Navig pe Dunăre.	—	—
Insbuck	84	84.50
Krakau	76 50	75 —
Laibach	71	78 10
Buda	—	—
Paflly	207.—	207.—
Crucea roșie austriacă	187.—	190.—
" " ung.	57.40	58.40
" " ital.	29.50	30.50
Rudolf	60.—	60.—
Salm	233.—	237.—
Salzburg	81.—	84.—
St. Genois	237.—	218.—
Stanislaw	—	—
Trientine 4 1/2% 100 m. c.	422.25	426.25
" " 4% 50	40.—	41.80
Waldstein	62.—	66.—
" de 10 franci	36.—	39.—
Banca h. ung. 4%	—	—

§-a értelmében a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok kik az elárverezendő ingóságok vételarából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettetéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna es ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni a törvényes következmények terhe mellett el ne mula-szak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztesért követő naptól számittatik

Kelt Fogarason, 1902 évi Aprilis hó 6 ik napján.

Gyárfás Ferencz,
kir. bir. vghjtó.

1—1489.

Nr. 1876—1902.

kv.

Arveresi hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság, közhirrre teszi, hogy „Fusnica“ takarék-pénztár végrehajtatónak Ovesea Simon végrehajtást szenvedő ellen 1071 korona tőkekövetelés és járalekai iránti végrehajtási ügyeben a brassói kir. törvényszék (a sárkányi kir. járásbírószág) területén fekvő a felső-venicei 123 sz. tjkvben foglalt A +

	hrs. ingatlaura	31 kor.	2048	hrs. ingatlanra	3 kor.
127/3	320	2050	16	16	16
150/1	45	2052	8	8	8
151/1	62	2054, 2055	34	34	34
201	9	2082	23	23	23
727	35	2155/1	6	6	6
731	9	2471	109	109	109
769	43	2555	79	79	79
776/1	31	2594. 1596	51	51	51
1115	26	436/3 a	2	2	2
1213	21	502/2	1	1	1
1271/1	4	2417/2 a	36	36	36
1273/1	15	2442/2	20	20	20
1598/1	2	2454/a	95	95	95
1000/1	2	2043, 2045	159	159	159
1728	7	32	7	7	7
1948	14	2782/60	7	7	7
1950, 1951	—	—	—	—	—

koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverest elrendeite, es hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902 évi május hó 13-ik napján delelőtt 9 órakor Felső-Venicezen megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett igfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

Fogarasi, 1902 évi Február hó 27-ik napján.

A. kir. járásbírószág mint tkönyvi hatóság.

Schupiter,
kir. albiró.

494 1 1.

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni . . . 6 cor.	Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe șase luni . . . 12 „	Pe șase luni . . . 20 „
Pe un an . . . . . 24 „	Pe un an . . . . . 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an . . . . . 4 cor.	Pe an . . . . . 8 fr.
Pe șase luni . . . 2 „	Pe șase luni . . . 4 „
Pe trei luni . . . 1 „	Pe trei luni . . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin
— mandate postale. —

Domni cari se vor abona din nou, se binevoescă a serie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.“